

teljes kiterjedése, ahol kép hányódik kép hátán, a szemek mélyén, a tekintetek mögé torlódva, a szájrét hasadt szemhatáron, a millió magnéziumvillanás megvilágította örökkévalóságban.

A kép hártányi felületén tengernyi idő torlódott össze. Mögötte, a kép mögötti mélységben az idő mélységes takarásába került az a világ, mely ezt a zárványát kihordta.

Oly nyitott a kép, mint egy kihantolt sírhely, mint egy feltárt temető. Ha egy tekintet téved hideg világába, a képsík négyzete és a néző szeme közt keletkező piramidális teret villanásnyi elevenség járja át.

Oly különös a kép megnyílásának a talánya; az a rejtélyes pont, ahol a kép a képzelettel ér össze. Ahol az utak az élet nyersebb vidékéről átvezetnek a képzelet képlékeny tartományába. A néző — bármily életteli is a kép — a *voltak* birodalmába merészkedik, ha tekintetével ajándékozta meg. Holtakat támaszt föl, akik már nem térhetnek vissza. És nézése sem marad érintetlenül. A kép örvénye magához vonzza a szemet, ezért — némileg túlhajtott képes beszéddel szólva — arra kell gondolnunk, hogy minden néző élete annyit veszít a súlyából, amennyit az eléje vetülő képek életre keltésének szentel.

Mint az áttetsző nedvek romolhatatlanságában lebegő testkezdemények, úgy kísérik útjainkat. Mintha az idő alagsori kazamatáiban járna a szem. Ahol a pillanat csapásai alatt végérvényessé fagyott sarjadás zárványai állnak, sodródniak és foszladoznak a szüntelen zajlás áramában. Így vannak a testek felvételei a kristályfelületbe falazva. Ez a kép.

A tér nyalábjait, az anyag rétegeit félrevonva egy felület áthághatatlan határába ütközünk: ahol egy idő elzáródott egy másik elől. Az elevenség összeaszott egy jeges tekintet előtt; leheletnyi hártányá zsugorodott, melyből elillant minden mulandó. A múlt és a jövő partjai között összezárult az élet lüktető sebe. Feltartóztathatatlan prés csapódott össze a pillanat martaléka körül. Hártányi felület maradt hátra, egy színes álca, egy talán sosemvolt világ vértelen vágylalma.

DOBAI PÉTER

Élet-évszázadok, élet-évek, élet-őszök

Marinak

Ó, visszfényes szeptemberek, ó törő és töredező őszök,
hát mégis mindig — életévről-életévre — visszajöttök
az aranykort virágzó, aranykévés augusztusok után?
Ti, a tél teherhajói, hát soha nem fogy el a riasztó rakomány?